

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays,
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1902, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 166. — Štev. 166.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 17, 1937 — SOBOTA, 17. JULIJA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

VES JAPONSKI NAROD JE PRIPRAVLJEN NA VOJNO

KITAJSKA JE OPOZORILA ANGLIJO IN AMERIKO NA NEVARNOST, KI JI PRETI OD JAPONSKE

Trije milijoni rezervistov čakajo na poziv pod zastave. — Japonska ponavlja svoje zahteve. — Kitajska bo poslala stotisoč vojakov proti severu. — Nanking se sklicuje na pakt, sklenjen med devetimi državami. — Kitajski poslanik v Londonu pri Edenu.

LONDON, Anglija, 16. julija. — Kitajska je danes obvestila Anglijo, Združene države in druge svetovne velesile, da je začela Japonska ponovno ogroziti severni del Kitajske.

Tukajšnji kitajski poslanik Quo-Taj Ci je izročil angleškemu vnanjemu ministru noto, v kateri je pojasnjen ves položaj.

Poslanik je izjavil, da je bil sličen memorandum poslan vsem državam (izvzemši Japonsko), ki so podpisale leta 1922 znano pogodbo glede Kitajske.

Po zahtevi kitajskega poslanika je pred Peipingom 20,000 japonskih vojakov, ki imajo na razpolago nad sto letal.

— Kitajska je sicer pripravljena z vsemi silami braniti svoje ozemlje in svojo narodno čast, — je rekel poslanik, — navzlic temu pa želi, da bi se spor z Japonsko mirnim potom poravnal, pod pogojem seveda, da bi Kitajska ne bila nič oškodovana.

TOKIO, Japonska, 16. julija. — Trije milijoni rezervistov čakajo na poziv pod zastave medtem ko je bil pod najvišjim pokroviteljstvom cesarja Hirohita ves japonski narod organiziran za vojno.

Na konferenco so bili sklicani vsi guvernerji, in vlada jim je naročila, da dajo vse svoje vire na razpolago armadi.

Japonska je odločna v tem, da prisili Kitajsko na kolena, kot je storila leta 1932, da bo enkrat poravnani spor zaradi severne Kitajske.

V Darien je bilo poslanih 15,000 vojakov, ko je cesar Hirohito odobril vse odredbe svoje vlade.

Ker je Japonska na Kitajsko pričela pošiljati svojo domačo vojsko, je v očeh javnosti položaj zelo kritičen.

Japonska je Kitajski ponovna stavila naslednje zahteve:

1. Kitajska osrednja vlada mora dovoliti, da je spor poravnani med japonskimi zastopniki in zastopniki Peipinga, mesto da bi se vršila pogajanja med Tokiom in Nankingom.

2. Politični svet provinc Hopej in Čahar, ki vlada v severni Kitajski, mora priznati, da je kitajska 29. armada odgovorna za spopade med Peipingom, kar je povzročilo sedanjo krizo.

3. Kitajske oblasti se morajo zavzeti, da bodo odpravile vsako protijaponsko delovanje in morajo pomagati Japonski, da zatre komunizem na Kitajskem.

Kitajska osrednja vlada v Nankingu je proti severu poslala 100,000 vojakov, da se postavijo v bran proti Japoncem.

PEIPING, Kitajska, 16. julija. — Z vlaki, na tovornih avtomobilih in peš prihajajo japonska ojačenja proti Peipingu, in inozemski vojaški atašaji so mnenja, da se bodo Japonci v dveh dneh polastili Peipinga in Tientsina in železnice med obema mestoma.

Pogajanja za poravnavo osem dni starega spora se vrše v Tientsinu, toda nimajo nikakega uspeha.

Inozemski vojaški opazovalci zagotavljajo, da Japoncev ne more zadovoljiti nič manj kot zavzete Peipinga in izgon kitajskega vojaštva iz severne Kitajske.

Velika verska napetost v Jugoslaviji

NOVE OBDOLŽBE PROTI FORDU

Odpuščene delavce zaslišuje NLRB. — Ko je delavec pristopil k uniji je bil v 15 minutah odpuščen.

DETROIT, Mich., 15. julija. — Pred preiskovalnimi uradniki National Labor Relations Board je bivši delavec v Fordovi tovarni, Clifford Sheldon, izpovedal, da je prejel naročilo, da zbere skupino predelavcev, katerih naloga bo, da z breami vržejo iz tovarne vse one, ki bi pričeli stavko.

Sheldon je rekel, da so se delavci bali Fordovih policistov. Ako si je kak policist zapisal številko katerega delavca, je bil delavec kmalu nato prav gotovo odpuščen.

Odpuščeni delavci Elmer Mackie je izpovedal, da je bil odpuščen, ker je pristopil k uniji. Na odsklopnem pismu je bila pripomba "nezadovoljivo delo". Ko je nato svojega predelavca vprašal, ako je res to vzrok, mu je predelavec odgovoril: "Ne; saj veš, zakaj si bil odpuščen."

Thaddeus Radke, ki je bil tudi odpuščen, je izpovedal, da mu je predelavec Richard Alberts rekel: "Ali vidiš, onega-le? Njemu mi je treba dati samo deset dolarjev, pa te bo takoj spremenil okoli vogala."

DETROIT, Mich., 16. julija. — John Schipper je pri zaslišanju pred National Labor Relations Board (NLRB) dvignila obdolžbo proti Ford Motor Company, da ga je odpustila, ker je postal član Uniter Automobile Workers of America (UAWA) in sicer je bil odpuščen tri dni zatem, ko je zvezno najvišje sodišče potrdilo Wagnerjevo postavbo.

Schipper je izjavil, da je v pričetku marca postal član avtomobilske unije, pa je to prikrival, dokler ni najvišje sodišče razsodilo glede Wagnerjeve postavbe, ko pa je svojemu predelavcu povedal, da je postal član, je bil v 15 minutah odpuščen. Pri izpraševanju je zavrnil trditve, da mu je predelavec očital lenobo, kakor tudi, da bi bil sam izjavil, da bo pustil delo, ako mu ne bo plača povišana.

Medtem ko se je zasliševanje pred NLRB nadaljevalo, je pričel sodnik Ralph W. Liddy zasliševati 8 moških, ki so obdolženi, da so 26. maja pred Fordovo tovarno dejansko napadli unijske organizatorje.

Pri zaslišanju pred NLRB je Fred Nygard, ki je delal v Fordovi tovarni, pričal, da mu je 21. aprila, dva dni zatem, ko je pristopil k UAWA, iz čepice padla unijska izkaznica, Johna L. Lewisa. Dodal pa je, katero je naglo pobral nek n-

PRENAPORNO DELO JE UBILO ROBINSONA

Zdravniki v Kapitolu so vsi tega mnenja. — Sen. Copeland je senatorja svaril. — Dva senatorja sta v bolnišnici.

WASHINGTON, D. C., 15. julija. — Zdravniške oblasti v zveznem glavnem mestu izjavljajo, da je bil velikanski napad, katerega mu je naložil njegov urad v senatu, poglaviti vzrok smrti senatorja Robinsona.

Senator Copeland, ki je zdravnik in je bil zdravstveni komisar mesta New Yorka, pravi, da je še 6. julija prekinil Robinsonov dolgi govor z besedami: "Pazite se, ali pa boste umrli še v zbornici."

Copeland je imenoval Robinsona "žrtev vročega spora" in je dodal: "Povedal sem mu, da stvar, za katero se bori, ni vredna njegovega življenja. Držati kongres v washingtonski vročini v zasedanju, je nesmislen umor."

Dr. Geo. W. Calver, zdravnik Kapitola, je označil Robinsonovo smrt kot zgled "velikanskega izrabljanja, katerega mu so izpostavili kongresniki." Dodal je še, da tudi mnogi drugi senatorji in poslanci čutijo posledice tega napora.

Robinson je v zadnjih štirih letih imel več srčnih napadov. Njegovi prijatelji so pogosto opazili, da po najmanjšem naporu mora loviti sapo.

Navzlic svojemu rahlemu zdravju se je Robinson, ki je bil voditelj demokratske večine v senatu, vsak dan vdeleževal konferenc, odborovih sej in debat v zbornici.

V ponedeljek je izmučen zapustil zbornico in njegov tovariš senator Barkley ga je pozneje onemoglega našel na verandi. Robinson je tožil, da ga nekaj tišči v prsih ter rekel, da bo šel k zdravniku.

Dva senatorja ležita v morarški bolnišnici. Senator Norris trpi na ne-nobavi in se mu zdravlje lo-počasi vrača, toda tekom sedanjega kongresa se ne bo več vrnil v zbornico. Senator Hayden, ki tudi trpi na želodcu, se nahaja v bolnišnici.

radnik in jo je izročil njegovemu predelavcu. Naslednjega dne je bil odpuščen. Leo J. Krugh je pričal, da je nek vohun povzročil, da je bil odpuščen; John L. Dovey pa je izpovedoval, da je bil odpuščen, ker se je potegoval za Johna L. Lewisa. Dodal pa je, da ni član UAWA.

ZRAČNA BORBA NAD MADRIDOM

Sto aeroplanov se je bojevalo nad mestom. — Fašisti so izgubili 6 aeroplanov, republikanci pa enega.

MADRID, Španija, 16. julija. — Pod zaščito oblakov so fašisti hoteli v četrtek popoldne z aeroplani napasti Madrid ter so svoj poskus drago plačali, kajti izgubili so 6 aeroplanov, medtem ko so republikanci izgubili samo enega. Vznemirjajoči zračni boj, v katerem je bilo 100 aeroplanov je opazovalo na tisoče Madridčanov.

Boj se je vršil nad severnim delom mesta, v oblakih v višini 5000 čevljev. Zato mu je bilo le težko slediti, vendar pa je bilo mogoče videti črne "chatos" (ruske) in srebrno zelene italijanske aeroplane, kako so se zaletavali, dvigali in zopet leteli navzdol, kot ptice. En aeroplan je padel skoro navpično in je izginil za hišami.

Polagoma so se po dva ali trije aeroplani ločili od skupine in pričelo se je zasledovanje in streljanje s strojnica-mi.

Drugače pa je ostal položaj okoli Madrida skoro neizpremenjen, razun da so fašisti zbrali zapadno od Madrida močna ojačenja, zlasti okoli Villafraanca del Castillo in Villanueva del Pardillo, kjer so se ves dan bili vroči boji.

Kot izgleda, skušajo fašisti zadržati republikansko prodiranje ob cesti, ki vodi v Coruno, kjer so tudi najljutejše napadali.

Ker se fašisti nikakor nečejo umakniti izpred Madrida, jih bodo republikanci prisilili v boj na odprtem polju severno od Estramadure.

V artilerijskem boju so republikanci razstrelili veliko smolnisko v Villafraanca del Castillo. Plameni so razsvetljevali bojišče na razdaljo več milij.

MADRID, Španija, 16. julija. — Uradno poročilo naznaja, da je fašistična krilarka Almirante Cervera ob-streljevala nek angleški trgovski pamik, ki je skušal priti v Santander. Poročilo pravi, da se je moral angleški pamik umakniti iz španskih vod.

Hans Amle, ki se bori z ameriškiimi prostovoljci na vladni strani, je bil ranjen pred Madridom in se nahaja v bolnišnici. Amle je brat zveznega poslanca iz države Wisconsin, Thomasa R. Amlicia.

ADVERTISE in
"GLAS NARODA"

ODPOR PRAVOSLAVNE CERKVE PROTI KONKORDATU Z RIMOM

BEOGRAD, Jugoslavija, 16. julija. — Vsled sklenjenega konkordata med Jugoslavijo in Vatikanom se je napetost med srbsko pravoslavno in katoliško cerkvijo zopet povečala.

Ta konkordat je že leta 1935 podpisala prejšnja vlada, toda narodna skupščina je odobrenje konkordata zavlačevala, ker so pravoslavne oblasti za-trjevale, da daje konkordat katoliški cerkvi na polju vzgoje in politike mesorazmerno preveliko moč.

Konkordat med drugim dovoljuje v Jugoslaviji jamščino za versko svobodo in vzgojo. Pravoslavne oblasti sedaj zatrjujejo, da je polovica Jugoslavije pravoslavna in da so samo tri desetine jugoslovanskega prebivalstva katoliške.

Ministrski predsednik Milan Stojadinović je nedavno v narodni skupščini izjavil, da predstavlja konkordat velik prispevek za doseg verske svobode in miru. Justični odbor narodne skupščine je več-raj predlagal odobritev postavbe.

Sveti sinod pravoslavne cerkve je izjavil, da bo vsakega člana svoje cerkve v narodni skupščini in vladi, ki bo glasoval za konkordat, kaznoval ter je že izobčil iz pravoslavne cerkve pravoslavnega poslanca Toniča, ker podpira ministrskega predsednika proti pravoslavni cerkvi.

Policija poroča, da je razburjena množica v Leskovacu porušila Toničevo hišo. O cerkvenih demonstracijah proti vladi poročajo tudi iz drugih pravoslavnih krajev Jugoslavije.

TRGOVSKA POGODBA Z RUSIJO

WASHINGTON, D. C., 15. julija. — Državni tajnik Hull je povedal, da se Združene države pogajajo s sovjetsko Rusijo za posebno trgovsko pogodbo med obema državama.

AMNESTIJA ZA GRADITELJE PREKOPA

MOSKVA, Rusija, 15. julija. — V veselju, ker je bil zgrajen Moskva-Volga prekop, je sovjetska vlada dovolila amnestijo 55,000 kaznjencem, ki so delali pri prekopu, ter je naročila delavskemu strokovnemu svetu, da za nje čimprej prekrbi delo.

Vsak bo dobil prosto vožnjo po železnici do novega bivališča in bo za vsakega uničen zapisk njegovega zločina.

PASTORJA DOLZE UMORA

Zensko truplo je bilo potegnjeno iz vode. — Žena v svojem pismu imenuje pastora Newtona.

PARIS, Mo., 15. julija. — V Paris, Mo., in v Pittsfield, Ill., ki leži na drugi strani Mississippija, je skrivnostna smrt 45 let stare Mrs. Dennis Kelly povzročila veliko razburjenje. Njeno truplo je bilo večeraj potegnjeno iz reke pri Luisiana, Mo.

V Pittsfieldu je bilo izdano zaporno povelje za baptistovskega pastora C. E. Newtona, ki je v državi Missouri že 30 let opravljal duhovniško službo.

Mrs. Kelly je nedavno v neki banki v Paris, Mo., vložila \$2000, pa je zopet kmalu dvignila \$1950. Mrs. Kelly je zapustila 14 strani dolgo pismo, v katerem imenuje pastora Newtona, kar je dovedlo do zapornega povelja.

Pastor pa trdovratno taji, da bi bil v kaki zvezi s smrtjo Mrs. Kelly.

Vsebinska pisma ni bila objavljena. Državni tajnik Monroe okraja v državi Missouri, Tom Proctor, pravi, da je bila v pastorevi garaži najdena jama v obliki groba. Proctor tudi pravi, da je Newton v tork svoj avtomobil peljal na bencinsko postajo in ga je pustil oprati. Nek uslužbenec bencinske postaje pa je pričal, da je v avtomobilu opazil krvave madeže in izpujene ženske lase. V Newtonovi hiši je policija tudi našla štiri revolverje, s krvjo oškropljene blazne, eno srajco in eno spodnjo srajco. Obe srajci pa ste bili oprani.

IZDAJALCI V SIBIRIJI USTRELJENI

MOSKVA, Rusija, 15. julija. — List "Pacific Star" v Harabovsku v Sibiriji z dne 4. julija je došel v Moskvo in poroča, da je bilo v Svobodnem ustreljenih 61 japonsko-memskih vohunov in izdajalcev. Obdolženi so bili, da so vohunili za Nemčijo in Japonijo, da so razdejali železnice na Daljnem Istoku in zastrupljivali vodo.

"Glas Naroda"

(A Corporation)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
Frank Sakac, President L. Benedik, Treasurer

Place of business of the corporation and address of above officers:
185 West 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"GLAS NARODA"
(Voice of the People)

Issued Every Day Except Sundays and Holidays

One year (12 issues) in Advance	For New York and vicinity	\$7.50
For other parts of U.S.A.		\$8.50
For foreign countries		\$10.00
Single copies		15 cents

Advertisement on Agreement

Don't miss a copy in your home or office. Send for your subscription today. Money order, check or cash. Please send your address to: SLOVENIC PUBLISHING COMPANY, 185 West 18th Street, New York City, N. Y.

Subscription Yearly \$8.00

"Glas Naroda" has a daily edition in Slovenian and English.

"GLAS NARODA", 216 W. 18th Street, New York, N. Y.
Telephone: OHelsea 3-1242

DVOJNA MERA

Svrha ameriške nevtralnostne postavbe je bila, vzdržati mir na ameriškem kontinentu ter v splošnem zadržati svetni mir. Toda izkazalo se je povsem drugače.

Ko čitajo Mussolini, Hitler in japonski cesar o tej naši nevtralnostni postavi, jim najbrž sili na ustnice pomilovalen nasmehek.

Edina vlada namreč, proti kateri je ta postava naperjena, je pravilno izvoljena španska republikanska vlada.

Španski republikanski vladi ne sme noben Amerikane pošiljati orožja, municije in vojnih potrebščin, in noben Amerikaneč ji ne sme podariti denarja.

Ta položaj vsiljuje človeku domnevo, da je španska vlada zmagaj, ki ogroža svetovni mir in ga skuša uničiti.

Na Španskem divja državljanska vojna, in španska republikanska vlada se v tej vojni bori na defenzivni strani.

Španska republikanska vlada ne spada med uničevalce, med uničevalce pa spadajo: Nemčija, Italija in Japonska.

Prvi dve podpirata Franca v njegovi vojni proti Španiji, Japonska je pa vdrla v Kitajsko, obstreljuje Peking ter je sklicala vojni svet.

Amerika je kaj hitro odločila, da je vlada, ki se v svoji domači deželi bori proti vstašem, zapletena v "vojno".

Amerika ne pošilja na Špansko orožja. Toda Nemčija pošilja orožje in vojske fašističnemu generalu Francu.

Koliko Špancev je bilo usmrčenih s 175,000 zaboji municije, ki jih je Amerika poslala Nemčiji meseca aprila?

Meseca aprila je bilo poslanih iz Amerike na Japonsko večje število vojnih letal. Koliko teh letal je bilo udeleženih te dni pri japonskem napadu na Peiping?

Ali so Mussolinijevi vojski oboroženi z ameriškim orožjem, ko se podajajo iz Genove proti Španiji?

Resnično nevtralna je tista dežela, ki v slučaju vojne ne pomaga nobeni bojujoči se stranki.

Ali je res treba, da se poda Mussolini osebno v strelne jarko in da sam Hirohito spleza v letalo, predno bo Amerika uvidela, da se nahajata Italija in Japonska v vojni?

Ruske uganke.

Še vedno skuša svetovna politična javnost prodreti v skrivnosti velike ruske uganke, posvetiti za kulise, za katerimi se dogajajo senzacionalni dogodki. Da ni danes mednarodnopolitičnega kronika tako rekoč dnevno polna senzacij na raznih področjih, bi se okrog ruske uganke razpletla še širša mreža poskusov tolmačenja. Vsak dan namreč prihajajo iz Rusije nove vesti, kako se se vedno nadaljujejo krava medsebojna obračunavanja. Razumljivo je zato, da se svetovna politična javnost še nadalje bavi z razglabljanjem, kako je razumeti ta strašna grozodejstva. Ne more se reči, da bi presoja dosegla jasnost. Toda vendar so se nekako izoblikovale določene nekatere perspektive, ki dovoljujejo vsaj nekaj pregled možnosti, v katerih se gibljejo kriteriji.

Na eni strani moremo ugotoviti naziranje, ki mu je dala nemara najboljše figuralno obliko primera enega vodilnih angleških dnevnikov. Tamkaj se je postavila paralela med Stalinom in rimskim cesarjem Tiberijem. Ta je postal skrajno nezaupen po zaroti in izdaji mogočnega Sejana, ki je bil toliko let cesarjev prijatelj in glavni zaupnik. Po tej izkušnji je postal stari cesar skrajno nezaupen in je videl okrog sebe same zarotnike, same sovražnike in izdajalce. Kdorkoli se je nekoliko dvignil na vidnejše mesto, je postal nevaren, se mu je zdel sumljiv in ga je bilo treba odstraniti. In smrtne obsodbe deževalo. Podobno psihopatsko tološko osnovo kakor pri Tiberiju domneva komentator pri Stalinu; njegovo obračunavanje z neštetimi nasprotniki, z zarotniki in izdajalci, bi izviralo v poglavitni meri iz osebnega nezaupanja.

Na drugem koncu vidimo komentatorje, ki gledajo na stvar drugače. Brez dvoma je res, da pretresajo sovjetsko Rusijo hude notranje razprtije, izvirajoče iz načelnih nasprotstev. Ta se kažejo pred vsem teoretičnih, načelnih važnih pogledov na boljševiški sistem, na notranjo in zunanjo politiko, na odnose do ideje sovjetske Rusije itd. Oseba nasprotstva, ki se tu pojavljajo, kakor so zares osebnost, izhajajo mnogokrat vendarle iz načelnih razlik in imajo v njih svojo poglavitno vsebino. V vseh evropskih revolucijah se v primeru zmage pokažejo načelne razlike med ideologi, toda dočim se sicer uveljavljajo in saturirajo v strastnih diskusijah, se v revolucionarnih razdobjih prevržejo v ostrejšje oblike, v krvavo nasprotstva med vodji. Saj nam kaže zgodovina velike francoske revolucije natančno iste pojave. Revolucionarji, ki se vidijo na cilju, da realizirajo svoje zamisli, da preobrazijo svet po svojih idejah, postanejo nujno neizprosni in brezkompromisni nasprotniki drugačnega naziranja in nekdanja prijateljstva in politična tovarištva se prevržejo v najhujša sovražstva in v krvavo medsebojno borbo, ki ne pozna pomiritev. Oddoljauk, da revolucija žre sama svoje otroke.

In tako žre svoje otroke tudi ruska revolucija. Sicer šele z veliko zamudo, po preteku skoraj dvajsetih let. Toda dejansko je proces povsem isti, razliko, ki se kaže pred vsem v zamudi, povzroča pač drugačna tehnika časa, ki ima za posledico, da se zgodovina vendarle dobesedno nikdar ne ponavlja.

Podoba je, da se obe ti razlagi nekako dopolnjujeta, da nudi skupno precej opore za razumevanje tega, kar se godi sedaj v Rusiji. Toda pri tem ostanejo seveda mnoge stvari še povsem nepojasnjene. Ne pojasnjene ostanejo prav na področju politike. Določeni po-

cesi so domala vsi odkrili "sabotažo" v neštetih primerih in silnih dimenzijah. Če jo pobliže pogledamo, moremo to stvar povsem dobro razumeti. Revolucionarji so moške akcije in kot taki se morajo, ako prestopijo v opozicijo, nujno poslužiti sabotaže. Saj jim ta takorekoč edina omogoča delo za dosego cilja; metod pa boljše, nikdar niso izbirali. Fanatičnost jih spremlja tudi, ko so zamenjali carskega in "buržuskega" nasprotnika za vladajoči boljševiški sistem s stalinskim vodstvom. Ker so bili opozicionalci dosedanjih procesov domala brez izjeme na vodilnih mestih, je lahko razumljivo, da pomeni sabotažna politika silno nevarno orožje. Saj upropača ali vsaj more ogroziti delo tisočev in milijonov, zakaj kaj drugega je to orožje v rokah voditeljev uprave, nego kadar se ga morejo posluževati le podrejeni organi.

Dočim bi torej mogli verjeti procesom o sabotažnih dejanjih, pa se upira zdrav razum navedbi o veleizdajalskih zvezah z inozemstvom, odnosno s sovražnikom. To je poglavje, kjer se ni moglo prav nič navesti v prilog stalinskim trditvam, ako odštejemo "pri-znanja", ki ostanejo vsekakor problematična. Posamezniki se seveda najdejo povsod, ki kratkoma izdajajo. Že redkejši so posamezniki, ki bi izdajali iz načelne opozicije, češ, da s tem pripomorejo do strmoglavljenja režima, podobno kakor so se nekdanji ruski revolucionarji vezali z inozemskimi silami, da izpodkopljejo carski sistem. Toda v celum se zdi za večino taka veleizdajalska pot vendarle dvomljive vrednosti, zlasti ko gre pri tem za stare revolucionarne bore, ki so za naivnost še premalo stari, pa ne več dovolj mladi.

V zvezi s tem so zanimivi članki vodilnih boljševiških listov, kjer se preti z najhujšimi kaznivimi tistim, ki bi izdali "sovražniku" državne tajnosti, makar nehote, vzemimo v toku prijateljskih razgovorov. In sicer ne le prave tajnosti, marveč sploh stvari, ki je boljše, da jih zunanji svet ne ve. Namiguje se, da je moglo inozemstvo izvedeti marsikaj iz sovjetske Rusije po tem potu, pa se pri tem kaže na popotovanju Putne, Tuhačevskega in drugih. Toda te dni se je v pariškem "Journalu" oglasil bivši vojni minister Maurin, ki je imel leta 1926 razgovor s Tuhačevskim; iz njegovega pripovedovanja se vidi, da bi mogli biti Rusi tudi v naznačenem smislu s svojim maršalom več ko zadovoljni.

Sovjetska Rusija je jela predstavljati važen politični in vojaški faktor v Evropi. Od odgovora na vprašanje, kaj povzroča strahotne procese in obračunavanja med boljševiki, zaviši tudi odgovor na uganke, kakor bodo te justifikacije vplivale na bodočo rusko pozicijo napram Evropi. Zato je razumljivo, da interes za ruske tragedije ne bo popustil.

VAN ZEELAND ODSTOPI.

BRUSELJ, Belgija, 14. julija. — Ministrski predsednik Paul Van Zeeland je kralju Leopoldu naznanil odstop svojega kabineta, toda kralj odstopa ni sprejel. S tem odstopom je Van Zeeland samo hotel napraviti uslugo odstopivšemu justičnemu ministru Viktorju de Laveyeju, ki je odstopil vsled spora glede politične amnestije, za katero je sam sestavil besedilo postavbe.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKI DNEVNIK V AMERICI

Iz Jugoslavije.

Nesreča na morju.

V Kaštelanskem zalivu sta treli skrajaj parnik "Galeb" last nekega splitskega podjetnika, in albanska motorna jadrnica "Elbasan" iz Skadra. Parnik "Galeb" je bil namenjen v Italijo, albanska jadrnica pa je plula proti Splitu, da bi tam vkrcala tovore cementa. Do trčenja je prišlo po nesrečnem naključju, albanska jadrnica se je potopila, njeno posadko pa so rešili "Galebovi" mornarji. Škoda cenijo na 150,000 din.

Smrtna nesreča v rudniku v Kaknju.

V rudniku v Kaknju, kjer je pred leti plin ugonobil preko 30 rudarjev, večkrat smrt pobira svoje žrtve. Te dni je v stari jami tega rudnika izgubil življenje rudar Pavel Mihač. V rova, kjer je delal s svojimi tovariši, se je od sten odkril sklad premoga, ki je tehtal kakih 80 meterskih stotov. Ko so ostali rudarji srečno odskočili na varno, je Mihač obležal pod sklodom in je bil takoj mrtev.

Ogenj iz kupa sena je uničil devet kmečkih domačij.

V vasi Brezovcu v jastrebarskem srezu je strela udarila v kup sena. Močan veter je ogenj raznesel daleč na okrog in se preden so prihiteli na pomoč gasilci, je bilo upeljenih 9 kmečkih domačij. Brez strehe in življenjskih sredstev je ostalo preko 70 ljudi.

V 15 mesecih je dovršil sedem gimnazijskih razredov.

Jovanu Hrnjaku, sinu revnih staršev z Like ni bilo dano, da bi nadaljeval šolanje na osnovni šoli. Postal je trgovski vajenec in pomočnik. Zdjaj službuje v Požarevcu, in v 15 mesecih je brez inštruktorja sam obvladal vse predmete sedmih gimnazijskih razredov ter uspešno položil izpite. Nardarjeni in izredno marljivi mladenič je star 20 let. Ko so ga vprašali, če se ne bo po maturi vpisal na vsenčilsko, je odvrnil: Seveda! Tehniko bom študiral.

Tudi jugoslovanske ladje ustavljajo.

Ceprav zavzema Jugoslavija v španskem spornu strogo nevtralnost ali se v nobenem pogledu ne vmešava v španske notranje zadeve, so tudi jugoslovanske ladje, k po svojih trgovskih poslih plujejo mimo Španije, izpostavljene raznim nevarnostim, zlasti s strani francoscev. Pomorščaki z ladij, ki so se vrnile te dni iz španskih voda, pripovedujejo, da se le redko kdaj pripeti, da bi jih bile zaustavile vojne ladje valencijske vlade. Pač pa so jih često zaustavljale vojne ladje generala Franca. Tako je bil zaustavljen parnik "Vis," last paroplovne družbe Oceanica, ki je plul s tovorom premoga za Split. Nacionalistične vojne ladje so ga odvedle v Ceuto, kjer so ga zadržali tri dni in natanko preiskali ves parnik. Še le na ponovni protest kapitana sa naposled dovolili, da je mogel nadaljevati vožnjo. Enako se je zgodilo tudi parniku "Predsednik Koptič". Te dni je prišel v splitsko luko grški parnik "Esteban Argota." Tudi ta parnik so nacionalisti zaustavili v gibraltarski ožini in ga odvedli v Ceuto.

Pod vlak zaradi slabega spričevala.

V Zaječarju je skočila zvečer pod vlak 16-letna dijakinja VII. razreda gimnazija Nadežda Popović. Vlak jo je strahovito razmesaril in bila je takoj mrtva. V smrt je šla zaradi slabega izpričevala.

Od jugoslovanskih četvorčkov živa samo še ena.

Iz Šabca poročajo da je ostala od četvorčkov kmeta Borisa Maletića v Bogatiču živa samo še ena. Te dni je namreč umrl še tretji otrok, dočim se počuti mati zelo dobro. Dejala je, da kar verjeti ne more, da je rodila četvorčke, in da bi hotela ne glede na vse muke, prihodnjice roditi petorčke.

V Cerknem

je bil odstavljen tajnik tamkajšnje krajevne fašistične organizacije Rudolf Rossi. Začasnega komisarja organizacije je bil imenovan Furian Umberto Zennier.

Peter Zgaga

KAJ BI BILO DOBRO IN LEPO IN KAJ BI ČLOVEK RAJ VIDEL?

V tem letnem času, ko je človek vsepovsod kakor na trnjih, se mi večkrat pojavlja jo misli, kaj bi bilo dobro, prijetno in lepo. Kajti v New Yorku ni meseca julija nobene lepe, prijetne in dobre stvari. To se pravi — lepota ni pristna, prijetnost ni trajna, dobrota je pa precej s pelinom zažmahana.

Lepo in prijetno bi bilo, če bi prodajali velike čaše hladnega piva po pet centov, "painte" pa po deset. Zdjaj stane čaša piva deset, — "paint" pa trideset centov.

Lepo in prijetno bi bilo videti staro mater, ki ne skriva svojih let in si me izposoja oblek od svoje šestnajstletne vnukinje.

Lepo in dobro bi bilo, če bi ženske pri barah samo toliko pile, kolikor prenesejo.

Prijetno bi bilo stanovati v poletnem hotelu, ki ima tako debele stene, da se ne sliši govorjenja in škripanja iz sosednje sobe.

Lepo bi bilo čitati poročilo, da so vsi narodi odložili orožje in si prijateljsko podali roke.

Človek bi z veseljem stopil v lekarno, v kateri prodajajo sama zdravila, in prijetno bi bilo iti k takemu zdravniku, ki bi rekel: — Zdrav si, jutri ti pa ni treba več priti.

Z veseljem bi čital zares nanesljivo in točno poročilo o položaju na Španskem in v Sovjetski uniji.

Prijetno bi bilo, če bi nekega jutra opazil na prvi strani časnika moje ime med dobitniki irskih "sweepstakes".

Lepo bi bilo ležati v Zusto-vem vinogradu v Midway, Pa., sedeti v Erstetovi ali Božeglavovi kleti v Clevelandu ter pokušajoč ugibati, če bo letošnji istotak kot sta bila lamski in predlamski.

Prijetno bi bilo čitati iz stare domovine druge bolj vesele novice kot so pa poročila o tatvinah, ropih, ubojih in umorih.

Lepo bi bilo, če bi bila vsak dan nedelja in če bi bil človek vedno star petindvajset let.

Prijetno bi me presenetilo poročilo, da bo letos tona v klet postavljenega newyorškega grozljaja veljala samo deset ali petnajst dolarjev.

Lepo bi bilo imeti vsak večer idrijske žlikrofe za večerjo.

Lepo bi bilo brez skrbi živeti.

Lepo bi bilo, če bi bila ameriška državna zakladnica tako popustljiva napram davkoplačevalcem kot je popustljiva napram evropskim državam, ki ji dolgujejo milijone in milijone dolarjev.

Lepo bi bilo, če bi se naenkrat nebo pooblačilo in če bi začeli padati. Zdjaj sredi julija, na razbeljene newyorške ulice debeli kosmi snega.

Denarne pošiljatve

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO TOČNO IN ZANESLJIVO PO DNEVNEM KURZU

V JUGOSLAVIJO	V ITALIJO
En \$ 2.25 Dln. 100	En \$ 6.50 Lir. 100
\$ 5.00 Dln. 200	\$ 12.50 Lir. 200
\$ 7.50 Dln. 300	\$ 18.75 Lir. 300
\$ 11.25 Dln. 500	\$ 28.12 Lir. 500
\$ 15.00 Dln. 1000	\$ 37.50 Lir. 1000
\$ 22.50 Dln. 2000	\$ 56.25 Lir. 2000

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMEMBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo veljaj zneskov kot zgoraj navedene, bodisi v dinarjih ali lihah dovoljeno še boljše pogoje.

Izplačila v ameriških dolarjih

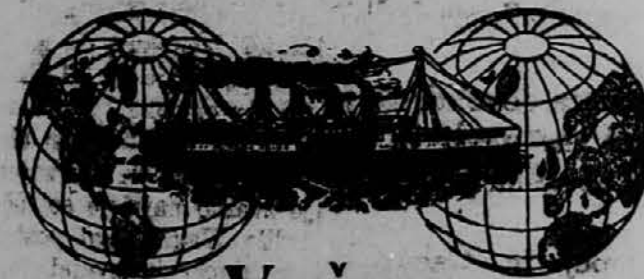
Za izplačilo \$ 5.— morate poslati	\$ 5.75
\$ 10.— " "	\$ 10.50
\$ 15.— " "	\$ 15.75
\$ 20.— " "	\$ 21.00
\$ 25.— " "	\$ 26.25
\$ 30.— " "	\$ 31.50

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih.

DENARNA NAKAZILA IZVRŠUJEMO PO CABLE LETTER ZA PRISTOJNO GL.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
"Glas Naroda"

216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potreben, da je posrejen v vseh stvarih. Vselej namreč dolga skupaj vam zagotovimo dani najboljše pojamila in tudi vse potrebno preiskovalno, da je potovanje enostavno in hitro. Vse to za ugodno ceno na naša za vas pojamila.

Mi predstavljamo vam, bodisi potnik ali povratnik dovoljenja, potni list, vizo in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljan naj se odloži do zadnjega trenutka, ker potnik se dobi iz Washingtona povratno dovoljenje. RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Potnik torej takoj za hitrejšim navodila in zagotavljanje vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(Travel Bureau)
216 West 18th Street
New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

K. LUBOWSKA:

DOLŽNOST JE PRVO

Veliko veselje je čakalo gospo Magdo. Njen mož zdravnik ji je bil že davno obljubil, da se bo za njen rojstni dan, ki bo letos na nedeljo, osvobodil vseh dolžnosti, svojega poklica in ves dan posvetil le njej. Dogovorila sta se, da odideta ta dan zdoma in odpotujeta z železnice v kak kraj, kjer nje nega moža ne poznajo.

Gospa Magda se je že več tednov po otroško veselila tega dneva. Veselje ji je kalila samo ena misel: da njen edinec, ki je obiskoval srednjo šolo v B., ne bo mogel priti ta dan domov. Njegova častitka je že dospela. Veselil se je s svojo materjo, katero je oboževal, zaradi tega očetovega daru, ki naj bi ji bil — kakor mu je bila šaljivo pisala — povračilo za toliko osamljenih ur dvajsetletnega zakonskega življenja.

Zdravnik, ki je bil kakor večno utrujen od naporenega celodnevne dela, je tudi na predvečer ženinega rojstnega dne nemudoma zaspal. Gospa Magda je pa še pripravljala to in ono za naslednji dan ter z zadovoljstvom pregledovala novo potno obleko, ki jo je nameravala naslednji dan obleči. Na pot sta kamila oditi na vse rano — ob štirih zjutraj. Niti kočijaž France ni smel o tem ničesar zvedeti, zato sta nameravala oditi peš na postajo.

Šele po polnoči je bila gospa Magda s pripravami pri kraju. Še enkrat se je zagledala v sliko svojega sina, ki se jej je namihnila iz sijajnega okvira. Tešče svojo žalost, da sina na svoj rojstni dan ne bo imela poleg sebe, je pritisnila ustnice na sliko. Tudi brez njega ji bo prelepo. Seveda, če bi bil strogi oče poslal sinu denarja za pot, bi bilo pa še vse lepše.

Niti misliti ni hotela več na to. Nič ne smelo kaliti globoke hvaležnosti in tople radosti, da bi imel mož, ki se mora v svojem poklicu toliko truditi, resničen praznik in se bo osvežil za nadaljnje izvrševanje težkih dolžnosti.

Tiho in previdno, da ne bi prebudila moža, je slednjič legla k počitku. Tisti hip se je ostro oglašil telefon. Zdravnik je nemudoma odprl oči in predno mu je mogla žena zabraniti, je že stal ob telefonu. Ko se je čez pet minut vrnil k postelji, je žalostno pogledal ženo.

"Takoj moram v Petrovce," žena je prestrašeno vzkrigala. Petrovce so bile dobrih pet milj daleč.

"Pa saj imajo tam svojega lastnjega zdravnika!" je ugovarjala. "Niti slišati nočem,

da bi šel tja. Saj niti železnice ni. Kratko in malo, ne pustim te!"

"Tamkajšnji zdravnik je pravkar pri neki porodnici; slučaj je nevaren in se ne more niti hip ganiti od nje. Torej moram iti jaz."

"Nikoli," se je uprla žena. "Topot te ne pustim. Celih dvajset let sem se morala umikati pred vsakim kmetom, delavcem, potepuhom, ki te je klical. Kadarkoli se se velika kake zabave ali izleta, so te vselej kam poklicali. Niti ne veš, koliko solz sem prelila, dokler se nisem sprijaznila z nemilo usodo zdravnikove žene. Šele ko se nama je rodil sin, se nisem čutila več tako osamljena in zapuščena."

"Tako hudo ti je utegnilo biti!" je vprašal zdravnik mehko in v glasu mu je zvenel globok dojem.

"Niti povedati ti ne morem, kako hudo mi je bilo včasih. Od žalosti lomila roke in ječala, ko sem videla, kako so šle druge žene s svojimi možmi na izprehod. A zdaj niti sina ni več doma."

"Gre za mladega človeka, Magda. Petrovski vaščani ga ne poznajo. Pripetila se mu je nesreča na voznji s konji. Boje se, da ne bi izkrvavel, kakor je pravkar telefoniral vaški načelnik."

Nemirno je hodil po sobi sem ter tja. Žena ga je ostro opazovala in videla, kako je vzel iz kota kovčeg z obvezami. Prevzela jo je nepopisna žalost. Zdelo se ji je, da se mora v tej uri odločiti sreča ali nesreča vsega njenega bodočega življenja.

"Ali sem te že kdaj zadrževala od izvrševanja tvojih dolžnosti? Nikoli! Danes pa. Ostani pri meni! Glej, saj bi mogel biti tudi bolan. Daj, naj telefoniram, da ne prideš."

"Upam, da se vrnem kmalu po opoldnevu," je odvrnil odločno. "Zbogom žena."

Prvič v vseh letih zakona je okrenila obraz, da ji je ne bi bilo treba dati možu ob slovesu poljuba. Hotel jo je objeti. Kljubovalno se mu je iztrgala.

"Pusti me! Le pojdi k mlademu cepeu, ki si je morda v pijanosti nakopal nesrečo. Kar pojdi, teči!"

Odprl je okno in dal staremu kočijažu s piščalko znak, naj napreže. Od tega trenutka se Magda ni več ganila. A tudi zdravnik je navidezno miren zapustil sobo, ne da bi se bil na plakajočo ženo niti ozrl.

Bilo je nekako ob devetih dopoldne, ko je gospa Magda bila in nespana sedela pri zajtrku. Služkinja je bila še nova in niti ni vedela, da je danes gospejin rojstni dan. V hiši ni bilo nobenih slovesnih prijav, ker sta bila hotela zdravnik in žena ta dan prebiti izven doma. Vse je bilo torej popolnoma vsakdanje.

Gospa Magda je nehote neprestano pogledovala na telefon. Ko njen mož dospe na mesto, nesreče, ji bo gotovo vsaj po telefonu častital. Toda potekala je ura za uro v neuslišnem čakanju. Neizrekli žalost je gnala gospo Magdo, da je neprestano hodila po hiši, z enega mesta na drugo. Bog ne daj, da bi se bila možna na potu zgodila kakšna nesreča ali da bi ga napadli, kar se je v tistem kraju pogosto dogajalo. Morebiti je bil tudi mladi fant krenil z vozom po bližnji in tako ponesrečil.

Opoldne je gospo Magdo tresla že prava mrzlica. Slednjič ni mogla več strpeti v negotovosti ter je poiskala telefonsko številko petrovškega načelnika.

Po kratkem pogovoru ji je bilo vse še bolj nejasno kakor prej. Glas žene, ki je drhtel od starosti, ji je javil po dolgem čakanju, da je ponesrečenec zaradi izgube krvi zelo slab, in gospod doktor takisto. Vsa prevzeta nekoga strahu je premišljevala, ali naj ne najame v vasi voza in se odpelje za možem. A zavrgla je to misel in čakala dalje.

Slednjič se je o mraku oglašil telefon. Izprva ji je srce tak silno bilo, da ni razumela nobene besede. Potem je premagala svojo slabost. Slišala je glas svojega moža, ki je pa zvenel tako čudno in v presledkih.

"Madalena, če bi bil prišel le malo kasneje, bi bil izkrvavel. — Zdaj spi. — Ali veš, kdo je hitel po bližnjicah k materi, da bi jo na rojstni dan iznenadil, pa se je pri tem ponesrečil? — Najin sin! — Tvoj sin, mati! — Pohiti sem kaj! — Sem že poslal voz, ki mora vsak hip priti pote. Domov zdaj sina ne moremo spraviti, a priidi, da ga vidiš in mu strežeš."

Strta je mati zdrknula na kolena in se zahvalila Bogu, moža pa v duhu prosila za odpustanje, ker ga je bila hotela zavesti, da bi bil zanemaril svojo poklicno dolžnost.

NAROČITE SE NA "GLAS NARODA" NAJSTAREJŠI SLOVENSKE DNEVNIK V AMERIKI

ZUPAN APELIRA NA ŠTRAJKARJE

Zupan mesta Philadelphije, Davis Wilson, poziva pred Apex Hosiery tovarno štrajkarje, naj se mimo zadržijo. Delavci so zastavkali zaradi preslabih plač.

MLIN

Piške Ločan

DELAJSKO GIBANJE.

Vodstvo delavcev v Ameriki ima dve glavi, kot avstrijski orel pred vojno. Dvojno vodstvo, dvojna vlada, dvojne ideje ter en in isti cilj: izboljšanje delavskega položaja in povečanje delavskega vpliva na politično življenje. Ameriška Delavska Federacija, starejša po izvoru, izkušnjah in idejah, si je nadela nalogo, da samo ona vodi delavstvo in je prepričana, da ima samo ona prav kaj storiti.

Vsakemu nepristranskemu opazovalcu pa je žedavno jasno, da se je ta organizacija omejevala, pomehkužila tako, da je edino nevarnost za svoj obstoj more spraviti k življenju.

Toliko let že obstoja in v vseh teh letih je imela samo dva voditelja, Gompersa, ki jo je ustanovil, in Greena, ki je sledil v sedlo po Gompersovi smrti.

Izgleda bolj kot delavska monarhija kakor pa voditeljica delavcev.

Stolev se so glavni odborniki tako navadili, da so si na dejali za življensko nalogo sedeti na stolcih, pa če kaj narode za delavstvo ali nič, samo da vlečejo plače.

Prišlo je za tako daleč na nazadnjiško stran, da se je vsakemu ki čuti za delavca, zdelo zadnji čas, da se nekdo pojavi na obzorju in vbrizga nove krvi v to zaspano mammo, ki dremile na stolu, brez vsakega dobrega pomena.

Voditelji so imeli le še toliko stika z delavstvom, kolikor se je tiskalo pobiranja pristojbin in kazanja moči članstva. Ves bojni duh pa je že zdavnaj izginil.

V tem položaju je bil J. L. Lewis naravnost dobrodošel vsem, ki so razumeli to zaspano. Razen rudarjev, ki so bili že do dobra izurjeni in so imeli dobro disciplino, je Lewis pridobil še nekaj drugih življenjskih organizacij in jih vključil v svoj C. I. O., potem pa je začel orati celino v poljih, kjer niso poznali organizacij.

Prijel je v roke surovo glino, iz katere je prišel oblikovati nekaj realnega, živega in koristnega, organizacijo; ki bi vključevala vse, kar dela z rokami in z glavo, a najprej tiste, ki delajo z rokami.

Kot ognjene baklje je zagnal organizatorje na neorganizirano polje in mogoče kar na nekoliko preveliko polje naenkrat, ker kmalu se je pokazalo, da z neizkušenimi ni tako lahko ustvarjati.

V dosti slučajih je še organizatorje prevzelo navdušenje, in so zgrešili svoj cilj zaradi tega.

Navajeni ljudje so v preveliki navdušenosti pozabili, kje je postavna meja, kaj je prav in kaj ni prav.

Vse to so vrgli kapitalisti naravnost pred prag Johna Levisa in povedano mu je bilo, da ne more krotiti svojih ljudi, torej je nevreden in neodgovoren za njih početje, zakaj naj potem sklenejo z njim pogodbe, ki jih itak ne drži.

"GLAS NARODA"

pošiljamo v staro domovino. Kdor ga hoče naročiti za svoje sorodnike ali prijatelje, to lahko stori. — Naročnina za stari kraj stane \$7. — V Italijo lista ne pošiljamo.

L. Ganghofer:

Grad Hubertus

:: Roman ::

166

Grof Egge je moral sesti na klop pred samotarnico. Pri tem so mu tresoce se noge počivale na kosih razbite marmorne plošče.

Zdravnik ga je dolgo preiskoval. Končno je vzdihnil in zmajal z glavo. "Tu ne morem nič narediti, svetlost! Mračni se že. Gledati moram, da vas spravim tako hitro ko mogoče domov. Zdaj vam bom samo olajšal bolečine. Vzel je iz usnjene torbe steklenico kokainske raztopine in je kanil med otekle veke.

Grof Egge se je olajšano odklonil in si dal spet prevezati oči. "France, kje si?" je vprašal in stegnil roko. Ko se je dotaknil lovčevih prstov, je dejal: "Hvala ti! Tega dneva ti ne pozabim. A zdaj se vrni spet v lovišče in čuvaj peteline! Če oni tam gori vidi, da so rastišča brez nadzorstva, mi bo odstrelil najlepšega petelina, da bi spravljal rep v denar. In polji mi mojega orla dol! Današnji je tvoj. Pojstrižjem se vrnem." Ko je grof Egge to rekel, se je v zdravnikovem obrazu čudno zdrnilo. "Potem postrelim peteline, ki se pojo."

"Zbogom, gospod grof! Le glejte, da se vam kmalu obrne na boljše! Zgoraj bom že pazil na red! A zdaj — zdaj bi vas rad za nekaj prosil, gospod grof!"

"Povej, kaj bi rad?"

"Mladiča v gnezdu bosta morala od lakote poginiti, ko ni več starih dvch. Seveda sta roparja. A samo za to jih ne smemo prepustiti najhujšim mukam. Če vam je prav, gospod grof, se pustim jutri po vrvi do gnezda in ju ustrelina. Prosim vas, gospod grof, da mi dovolite."

Grof Egge ni odgovoril. Samo nejevoljno je krenil z roko, da mu dovoljuje. Potem je s težavo vstal in zdravnik ga je odvedel proti čohu.

34. POGLAVJE

Pod sinjim nebom sta se žarečega pomladnega dne odpeljali gospodična Kleesberg in kontesa Kiti izpred gostilne. Pri kapucinu skozi Amalfi. Voz, pred katerega so bili vpreženi trije konji, je drdral med življenjem in šundrom na ulici čez trg, mimo stolnice in ob pristanišču. Na cestnem ovinku so jima zablistele nasproti bele atramske hiše kakor v pravljici.

Gundi Kleesberg, ki ji je svilen ogrinjalo rfrotalo v morskem vetru, se je oklepala z obojema rokama. Kitinega zapetja in venomer vzkrigala: "Kako lepo! Kako lepo!"

Kiti menda ni čula. Nemo je slonela v voza svojo vitko, zdaj malo bolj polno postavo, v čim, prilagajoči se obleki iz krepa. Pajčolan ji je vizel nazaj čez klobuk in bleščeči kodri, so se igrivo mežili ob drobem, od trpljenja poduhovljenem obrazu. Vsega je Kiti rahlo zmignila z rameni, kakor bi se hotela v toplem, cvetočem pomladnem jutru otestiti spomina na mrzlo, pusto zimo v Eggebergu.

Pred duhom ji je vstala podoba tiste samotnosti, ki se ji je venomer kazala skozi okno: gola drevesa okoli gradu, okorne strehe na gospodarskih poslopjih s hreščecimi vremenski-petelinami na slemenih, zapuščeni vinogradi s kupi zloženih trt, zamrzajena reka v dolini, nad zimnim gozdom sivo nebo s svojimi snežnimi oblaki. K temu še spomin na žalostne dni na Hubertovem in misel na očeta, ki je ob losih in nedvedih pozabil na otroka, na Kiti, katere trpljenje in usodo je zdaj poznala, na Tasila in Ano, ki ni smela gledati njune sreče in ljubezni. In med temi neprijaznimi podobami je brez miru pela v njenem srcu otožna in vendar kopneča pesem — spomin na enega, ki bi naj nanj ne mislila, ne smela misliti.

Tiho enoličnost teh zimskih dni sta pretrgala dva dogodka. V tednu pred božičem je pripela v Eggeberg Wernerjeva. Pozna jesen, da ni navdušila gospodično Kleesberg od neprijetne zamaknenosti. In v marcu, neke vsaj malo sončne nedelje, je teta Gundi pridobila ko blažno vinjena v Kitino sobico in mahala s časnikom, kakor z zastavo. "Otrok, to moraš brati! Moraš! Pridi sem, otrok! Pridi in preberi, kaj je tu natiskano! Črno na belem!"

Bilo je poročilo, da je Ivan Forbeck za svojo veliko sliko Zadnji sončni žarek, ki je vzbujala na berlinski letni razstavi splošno pozornost, dobil zlato medaljo.

Kitina drobna lica je zahla rdečica. Potem si je z rokama zakrila obraz in zaplakala.

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI I I

IZ BAGUADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vezbina: Spart Mohamed Emina; Karavana smrti; Ne bega v Gorop; Družba Zn Naz Cena 1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vezbina: Kovač Šimen; Zoroka s saprekami; V goščah; Mohamedanski svetnik Cena 1.50
PO DEŽELI SRIPSTARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vezbina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena 1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vezbina: Prvkrat na divjem zapadu; Za življenje; Nso-či, lepa Indijanka; Proklestvo slata; Za detektiva; Med Komandli in Apachi; Na nevarnih potih; Winetovov roman; Sapa Bar; Pri Komandli; Winetova smrt; Winetova oporoka Cena 3.50
SATAN IN ISKARIOT 12 knjig, s slikami, 1764 strani Vezbina: Iseljenci; Yuma Solar; Na sledu; Nevarnosti nasproti; Almaden; V tleh delih sveta; Indijalep; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Roleni milijoni; Pedici Cena 3.50	ŽUTI 4 knjige, s slikami, 597 strani Vezbina: Raj z medvedom; Jama draguljev; Končno — Rih, in njegova poslednja pot Cena 1.50

Naročite jih lahko pri:

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 16th Street New York, N. Y.

